

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 21ης Δεκεμβρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 — Διεθνής δικαιοδοσία — Ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας — Δίκτυο επιλεκτικής διανομής — Μεταπώληση εκτός δικτύου μέσω της διαδικτυακής αγοράς — Αγωγή με αίτημα την παύση παράνομης συμπεριφοράς — Σύνδεσμος»

Στην υπόθεση C-618/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) με απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Νοεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Concurrence SARL

κατά

Samsung Electronics France SAS,

Amazon Services Europe Sàrl,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, M. Βηλαρά, J. Malenovský, M. Safjan (εισηγητή) και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Concurrence SARL, εκπροσωπούμενη από τον P. Ricard, avocat,
- η Amazon Services Europe Sàrl, εκπροσωπούμενη από τους A. Bénabent και M. Jéhannin, avocats,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Colas και τη C. David,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

— η Λουξεμβουργιανή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την D. Holderer, επικουρούμενη από τον M. Thewes, avocat,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις C. Cattabriga και M. Heller,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Νοεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Concurrence SARL, η οποία εδρεύει στη Γαλλία, αφενός, και της Samsung Electronics France SAS (στο εξής: Samsung), η οποία εδρεύει επίσης στη Γαλλία, και της Amazon Services Europe Sàrl (στο εξής: Amazon), η οποία εδρεύει στο Λουξεμβούργο, αφετέρου, σχετικά με προβαλλόμενη παραβίαση απαγορεύσεων μεταπωλήσεως εκτός δικτύου επιλεκτικής διανομής και μέσω της διαδικτυακής αγοράς, με διαδικτυακές προσφορές πωλήσεως σε πλείονες ιστοτόπους των οποίων η διαχείριση ασκείται εντός διαφορετικών κρατών μελών.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Από την αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού 44/2001 προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός, προς το συμφέρον της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, αποσκοπούσε στη θέσπιση «διατάξεων σχετικά με την ενοποίηση των κανόνων σύγκρουσης δικαιοδοσίας στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και σχετικά με την απλούστευση των διατυπώσεων για την ταχεία και απλή αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων κρατών μελών που δεσμεύονται από τον [παρόντα] κανονισμό [...]».
- 4 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 11, 12 και 15 του κανονισμού αυτού:

«(11) Οι κανόνες δικαιοδοσίας πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας και να βασίζονται στην αρχή της γενικής δωσιδικίας της κατοικίας του εναγομένου και η δωσιδικία αυτή πρέπει να ισχύει πάντοτε, εκτός από μερικές συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου το επίδικο αντικείμενο ή η αυτονομία των μερών δικαιολογεί άλλο συνδετικό παράγοντα. Η κατοικία των νομικών προσώπων πρέπει να καθορίζεται αυτοτελώς ώστε να αυξάνεται η διαφάνεια των κοινών κανόνων και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις δικαιοδοσίας.

(12) Η δωσιδικία της κατοικίας του εναγομένου πρέπει να συμπληρωθεί από εναλλακτικές δωσιδικίες που θα ισχύουν λόγω του στενού συνδέσμου μεταξύ του δικαστηρίου και της διαφοράς ή για τη διευκόλυνση του έργου της δικαιοσύνης.

[...]

(15) Για λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα παράλληλης εκδίκασης μιας υπόθεσης και να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβιβάστων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη. [...]»

5 Οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας περιλαμβάνονταν στο κεφάλαιο II του εν λόγω κανονισμού.

6 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001, το οποίο περιλαμβάνεται στο τμήμα 1 του εν λόγω κεφαλαίου II, που φέρει τον τίτλο «Γενικές διατάξεις», όριζε τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.»

7 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, το οποίο περιλαμβάνονταν στο εν λόγω τμήμα 1, όριζε ότι:

«Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 έως 7 του παρόντος κεφαλαίου.»

8 Το άρθρο 5, σημείο 3, του εν λόγω κανονισμού, το οποίο περιλαμβάνονταν στο τμήμα 2 του κεφαλαίου II του κανονισμού αυτού, που φέρει τον τίτλο «Ειδικές δικαιοδοσίες», προέβλεπε τα εξής:

«Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

[...]

3) ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός».

9 Ο κανονισμός 44/2001 καταργήθηκε με το άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1). Βάσει, πάντως, του άρθρου του 81, δεύτερο εδάφιο, ο κανονισμός 1215/2012 καθίσταται εφαρμοστέος από της 10ης Ιανουαρίου 2015.

Το γαλλικό δίκαιο

10 Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, το άρθρο L. 442-6, παράγραφος 1, 6°, του εμπορικού κώδικα προέβλεπε ότι:

«Παραγωγός, έμπορος, κατασκευαστής ή άλλο πρόσωπο εγγεγραμμένο στο επαγγελματικό μητρώο ευθύνεται για τη ζημία που προκαλεί και υποχρεούται σε αποκατάστασή της:

[...]

6° σε περίπτωση κατά την οποία μετέχει άμεσα ή έμμεσα σε παραβίαση της απαγορεύσεως μεταπωλήσεως εκτός δικτύου στην οποία υπόκειται ο διανομέας που δεσμεύεται βάσει συμφωνίας επιλεκτικής ή αποκλειστικής διανομής η οποία εξαιρείται δυνάμει των εφαρμοστέων κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 11 Από τη δικογραφία που διαβιβάστηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η Concurrency ασκεί δραστηριότητα λιανικού εμπορίου ηλεκτρονικών ειδών ευρείας καταναλώσεως μέσω καταστήματος στο Παρίσι (Γαλλία) και μέσω ιστοτόπου ηλεκτρονικών πωλήσεων υπό το όνομα «concurrency.fr». Στις 16 Μαρτίου 2012, η Concurrency σύναψε με τη Samsung σύμβαση επιλεκτικής διανομής τιτλοφορούμενη «Détaillant Spécialiste Elite» [εξειδικευμένος πωλητής λιανικής Elite], η οποία αφορά πολυτελή προϊόντα υψηλής τεχνολογίας που φέρουν το σήμα Samsung, συγκεκριμένα δε τη σειρά προϊόντων ELITE. Η σύμβαση αυτή προέβλεπε, μεταξύ άλλων, απαγόρευση πώλησεως των οικείων προϊόντων μέσω Διαδικτύου.
- 12 Κατόπιν της συνάψεως της συμβάσεως αυτής, ανέκυψε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών. Η μεν Samsung προσήψε στην Concurrency ότι παρέβη τους όρους της συμβάσεως επιλεκτικής διανομής, καθόσον διέθετε προς πώληση τα προϊόντα της σειράς ELITE μέσω του ιστοτόπου της. Η δε Concurrency, αμφισβήτησε τον νόμιμο χαρακτήρα των ρητρών της συμβάσεως αυτής, διατεινόμενη, μεταξύ άλλων, ότι οι ρήτρες δεν εφαρμόζονταν ομοιόμορφα σε όλους τους διανομείς, ορισμένοι εκ των οποίων διέθεταν στο εμπόριο τα επίμαχα προϊόντα μέσω διαφόρων ιστοτόπων της Amazon, χωρίς να υπάρχει αντίδραση εκ μέρους της Samsung.
- 13 Με την από 20 Μαρτίου 2012 επιστολή, η Samsung γνωστοποίησε στην Concurrency ότι η εμπορική σχέση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών θα τερματιζόταν στις 30 Ιουνίου 2013.
- 14 Τον Απρίλιο του 2012, η Concurrency, επικαλούμενη την άρνηση της Samsung να της παραδώσει προϊόντα της σειράς ELITE, αντιθέτως προς τις δεσμεύσεις που η δεύτερη είχε αναλάβει, κατέθεσε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά της Samsung ενώπιον του tribunal de commerce de Paris (εμποροδικείου Παρισιών, Γαλλία).
- 15 Με διάταξη της 18ης Απριλίου 2012, το δικαστήριο αυτό απέρριψε τα αιτήματα της Concurrency. Η διάταξη αυτή επικυρώθηκε από το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισιών, Γαλλία), το οποίο δίκασε με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2012.
- 16 Με την από 3 Δεκεμβρίου 2012 αίτηση, η Concurrency στράφηκε για δεύτερη φορά κατά της Samsung ζητώντας από τον δικαστή ασφαλιστικών μέτρων του tribunal de commerce de Paris (εμποροδικείου Παρισιών) να διαπιστώσει ότι δεν μπορεί να της αντιταχθεί η, επιβληθείσα βάσει της συμβάσεως επιλεκτικής διανομής, απαγόρευση πώλησεως μέσω Διαδικτύου των προϊόντων της σειράς ELITE και να υποχρεώσει, ως εκ τούτου, τη Samsung να συνεχίσει να της παραδίδει τα προϊόντα που αποτελούσαν αντικείμενο της συμβάσεως αυτής. Επιπλέον, την ίδια ημέρα, η Concurrency στράφηκε για πρώτη φορά δικαστικώς κατά της Amazon, με αίτημα να υποχρεωθεί η εταιρία αυτή να αποσύρει από τους ιστοτόπους της Amazon.fr, Amazon.de, Amazon.co.uk, Amazon.es και Amazon.it, κάθε προσφορά πώλησεως ορισμών ειδών εκ των προϊόντων της Samsung.
- 17 Με διάταξη, την οποία εξέδωσε κατά το πέρας κατ' αντιμωλίαν διαδικασίας στις 8 Φεβρουαρίου 2013, ο δικαστής ασφαλιστικών μέτρων του tribunal de commerce de Paris (εμποροδικείου Παρισιών) έκρινε ότι στερείται διεθνούς δικαιοδοσίας όσον αφορά τους ιστοτόπους της Amazon των οποίων η διαχείριση της λειτουργίας ασκείται εκτός της γαλλικής επικράτειας, αποφάνθηκε ότι δεν συνέτρεχε λόγος για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων όσον αφορά τα αιτήματα της Concurrency κατά της Samsung και απέρριψε τα αιτήματα της Concurrency κατά της Amazon.
- 18 Στις 27 Ιουνίου 2013, η Concurrency άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του cour d'appel de Paris (εφετείου Παρισιών).
- 19 Με απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 2014, το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισιών) μεταρρύθμισε εν μέρει τη διάταξη του δικαστή ασφαλιστικών μέτρων του tribunal du commerce de Paris (εμποροδικείου Παρισιών) της 8ης Φεβρουαρίου 2013, κρίνοντας απαράδεκτα τα αιτήματα της

Concurrence κατά της Samsung και απορρίπτοντας τα αίτημα της Concurrence κατά της Amazon. Με την ίδια απόφαση, το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισίων) επικύρωσε τη διάταξη αυτή, κρίνοντας ότι τα δικαστήρια της Γαλλικής Δημοκρατίας στερούνταν δικαιοδοσίας προκειμένου να επιληφθούν της αγωγής σχετικά με τους ιστοτόπους της Amazon των οποίων η διαχείριση της λειτουργίας ασκείται εκτός αυτού του κράτους μέλους.

20 Η Concurrence άσκησε ακολούθως αναίρεση κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

21 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Concurrence διατείνεται ότι κακώς κρίθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι τα γαλλικά δικαστήρια στερούνται διεθνούς δικαιοδοσίας όσον αφορά τους ιστοτόπους της Amazon των οποίων η διαχείριση της λειτουργίας ασκείται εκτός της γαλλικής επικράτειας, με το σκεπτικό ότι οι ιστότοποι αυτοί δεν απευθύνονται στο γαλλικό κοινό. Ακόμη όμως και αν γίνει δεκτό ότι το κριτήριο της προσβασιμότητας στον ιστότοπο δεν είναι επαρκές, το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισίων) παρέλειψε, παρά τον νόμο κατά την αναιρεσίεισα, να εξετάσει αν το σύστημα πωλήσεων μέσω των ιστοτόπων της Amazon καθιστούσε δυνατή την αποστολή των διατιθέμενων προς πώληση προϊόντων όχι μόνο στο κράτος μέλος προελεύσεως του οικείου ιστοτόπου, αλλά και στα λοιπά κράτη μέλη, ειδικότερα δε στη Γαλλία, στοιχείο το οποίο επέτρεπε τη θεμελίωση της διεθνούς δικαιοδοσίας των γαλλικών δικαστηρίων.

22 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί εμφανίζει την ιδιαιτερότητα να μην αντιστοιχεί σε καμία από τις περιπτώσεις τις οποίες έχει εξετάσει η νομολογία του Δικαστηρίου περί του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001. Πράγματι, αίτημα της ασκηθείσας αγωγής είναι να παύσει συμπεριφορά έχουσα ως αποτέλεσμα την πρόκληση ζημίας την οποία διατείνεται ότι υφίσταται εξουσιοδοτημένος διανομέας, που είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία και εκμεταλλεύεται ιστότοπο ηλεκτρονικών πωλήσεων, και η οποία οφείλεται στην παραβίαση της απαγορεύσεως μεταπωλήσεως προϊόντων εκτός του δικτύου επιλεκτικής διανομής στο οποίο ανήκει ο διανομέας και στην, απαγορευόμενη βάσει της επίμαχης συμβάσεως επιλεκτικής διανομής, χρήση διαδικτυακών προσφορών πωλήσεως μέσω διαφόρων εμπορικών ιστοτόπων των οποίων η διαχείριση ασκείται στη Γαλλία και σε άλλα κράτη μέλη.

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 την έννοια ότι, σε περίπτωση προβαλλομένης παραβιάσεως απαγορεύσεως μεταπωλήσεως εκτός δικτύου επιλεκτικής διανομής και μέσω της διαδικτυακής αγοράς, με διαδικτυακές προσφορές πωλήσεως σε πλείονες ιστοτόπους των οποίων η διαχείριση ασκείται εντός διαφορετικών κρατών μελών, ο εξουσιοδοτημένος διανομέας που θεωρεί εαυτόν ζημιωθέντα έχει τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή με αίτημα την παύση των παρανόμων πράξεων ενώπιον του δικαστηρίου εντός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του οποίου είναι ή ήταν προσβάσιμο το διαδικτυακό περιεχόμενο ή πρέπει να υφίσταται άλλος σύνδεσμος;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

24 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί, κατ' ουσίαν, ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να ερμηνεύεται το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 όσον αφορά τη θεμελίωση διεθνούς δικαιοδοσίας βάσει της διατάξεως αυτής, προκειμένου να εξετασθεί αγωγή λόγω αστικής ευθύνης για την παραβίαση απαγορεύσεως πωλήσεως εκτός δικτύου επιλεκτικής διανομής η οποία συνίσταται στη διάθεση προς πώληση, μέσω ιστοτόπων των οποίων η διαχείριση της λειτουργίας ασκείται σε διάφορα κράτη μέλη, προϊόντων που αποτελούν το αντικείμενο του δικτύου αυτού.

- 25 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς και περιοριστικώς και ότι η φράση «τόπος όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός», η οποία διαλαμβάνεται στη διάταξη αυτή, αφορά τόσο τον τόπο όπου συνέβη το γενοσιουργό της ζημίας γεγονός όσο και τον τόπο επελεύσεως της ζημίας, οπότε ο εναγόμενος μπορεί να εναχθεί, κατ' επιλογήν του ενάγοντος, ενώπιον του δικαστηρίου του ενός ή του άλλου εκ των δύο αυτών τόπων (βλ., σχετικώς, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Holterman Ferho Exploitation κ.λπ., C-47/14, EU:C:2015:574, σκέψη 72 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 26 Κατά πάγια νομολογία, ο κανόνας διεθνούς δικαιοδοσίας του άρθρου 5, σημείο 3, του εν λόγω κανονισμού στηρίζεται στην ύπαρξη ιδιαιτέρως στενού συνδέσμου μεταξύ της διαφοράς και των δικαστηρίων του τόπου στον οποίο συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός, βάσει του οποίου δικαιολογείται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων αυτών για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της δικαιοσύνης και αποτελεσματικής οργάνωσης της δίκης (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Holterman Ferho Exploitation κ.λπ., C-47/14, EU:C:2015:574, σκέψη 73 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 27 Πράγματι, στην περίπτωση των ενοχών εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, το δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός είναι συνήθως το πλέον κατάλληλο να αποφανθεί, ιδίως για λόγους εγγύτητας προς τη διαφορά και ευχέρειας συλλογής των αποδείξεων (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Holterman Ferho Exploitation κ.λπ., C-47/14, EU:C:2015:574, σκέψη 74 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 28 Ο προσδιορισμός ενός εκ των συνδέσμων που έχει δεχθεί η νομολογία η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως πρέπει, επομένως, να καθιστά δυνατή την απονομή διεθνούς δικαιοδοσίας στο δικαστήριο που βρίσκεται αντικειμενικά σε καλύτερη θέση να εκτιμήσει κατά πόσο συντρέχουν οι προϋποθέσεις που στοιχειοθετούν την ευθύνη του εναγομένου, οπότε μπορεί να επιληφθεί της υποθέσεως μόνον το δικαστήριο στην περιφέρεια δικαιοδοσίας του οποίου εντοπίζεται ο εφαρμοστέος σύνδεσμος (βλ. απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Holterman Ferho Exploitation κ.λπ., C-47/14, EU:C:2015:574, σκέψη 75 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 29 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 40 των προτάσεών του, εγείρεται το ζήτημα αν το αιτούν δικαστήριο διαθέτει διεθνή δικαιοδοσία βάσει του τόπου επελεύσεως της προβαλλομένης ζημίας και μόνον.
- 30 Όσον αφορά τον σύνδεσμο αυτό, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει όχι μόνον ότι ο τόπος επελεύσεως της ζημίας μπορεί να διαφοροποιείται αναλόγως της φύσεως του δικαιώματος του οποίου προβάλλεται προσβολή, αλλά και ότι ο κίνδυνος επελεύσεως ζημίας εντός συγκεκριμένου κράτους μέλους προϋποθέτει ότι το δικαίωμα του οποίου προβάλλεται προσβολή προστατεύεται στο εν λόγω κράτος μέλος (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 31 Ως εκ τούτου, σε περίπτωση κατά την οποία η ισχύς της προστασίας που παρέχεται από το κράτος μέλος του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της υποθέσεως περιορίζεται στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθεί μόνον επί της ζημίας η οποία προκλήθηκε εντός του εδάφους αυτού του κράτους μέλους (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της 3ης Οκτωβρίου 2013, Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, σκέψη 45, και της 22ας Ιανουαρίου 2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, σκέψη 36).
- 32 Εν προκειμένω, αφενός, η παραβίαση της απαγορεύσεως μεταπωλήσεως εκτός δικτύου συνεπάγεται κυρώσεις βάσει του δικαίου του κράτους μέλους του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της υποθέσεως, οπότε υφίσταται φυσικός σύνδεσμος μεταξύ του δικαστηρίου αυτού και της διαφοράς της κύριας δίκης, ο οποίος δικαιολογεί την απονομή διεθνούς δικαιοδοσίας στο εν λόγω δικαστήριο.

- 33 Αφετέρου, ο τόπος επελεύσεως της προβαλλομένης ζημίας ευρίσκεται εντός του εν λόγω κράτους μέλους. Πράγματι, σε περίπτωση παραβιάσεως, μέσω ιστοτόπου, των όρων δικτύου επιλεκτικής διανομής, η ζημία την οποία δύναται να προβάλει διανομέας συνίσταται στη μείωση του όγκου των πωλήσεων του συνεπεία των πωλήσεων που πραγματοποιούνται κατά παράβαση των όρων του δικτύου και στη συνακόλουθη απώλεια κερδών.
- 34 Συναφώς, το γεγονός ότι οι ιστότοποι, μέσω των οποίων διατίθενται προς πώληση τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο του δικαιώματος επιλεκτικής διανομής, λειτουργούν εντός κρατών μελών διαφορετικών του κράτους μέλους του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στερείται σημασίας εφόσον οι τελεσθείσες εντός αυτών των κρατών μελών πράξεις προκάλεσαν ή ενδέχεται να προκαλέσουν την προβαλλόμενη ζημία εντός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της υποθέσεως, στοιχείο του οποίου η διακρίβωση απόκειται στο αιτούν δικαστήριο (βλ., σχετικώς, απόφαση της 5ης Ιουνίου 2014, *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, σκέψεις 57 και 58).
- 35 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001 έχει την έννοια ότι, για τη θεμελίωση διεθνούς δικαιοδοσίας βάσει της διατάξεως αυτής, προκειμένου να εξετασθεί αγωγή λόγω αστικής ευθύνης για την παραβίαση απαγορεύσεως πωλήσεως εκτός δικτύου επιλεκτικής διανομής η οποία συνίσταται στη διάθεση προς πώληση, μέσω ιστοτόπων των οποίων η διαχείριση της λειτουργίας ασκείται σε διάφορα κράτη μέλη, προϊόντων που αποτελούν το αντικείμενο του δικτύου αυτού, γίνεται δεκτό ότι ο τόπος επελεύσεως της ζημίας ευρίσκεται εντός του κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο προστατεύει την εν λόγω απαγόρευση πωλήσεως διά της οικείας αγωγής και εντός του οποίου ο ενάγων υπέστη μείωση των πωλήσεων του, όπως διατείνεται.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι, για τη θεμελίωση διεθνούς δικαιοδοσίας βάσει της διατάξεως αυτής, προκειμένου να εξετασθεί αγωγή λόγω αστικής ευθύνης για την παραβίαση απαγορεύσεως πωλήσεως εκτός δικτύου επιλεκτικής διανομής η οποία συνίσταται στη διάθεση προς πώληση, μέσω ιστοτόπων των οποίων η διαχείριση της λειτουργίας ασκείται σε διάφορα κράτη μέλη, προϊόντων που αποτελούν το αντικείμενο του δικτύου αυτού, γίνεται δεκτό ότι ο τόπος επελεύσεως της ζημίας ευρίσκεται εντός του κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο προστατεύει την εν λόγω απαγόρευση πωλήσεως διά της οικείας αγωγής και εντός του οποίου ο ενάγων υπέστη μείωση των πωλήσεων του, όπως διατείνεται.

(υπογραφές)